

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 19. marts 2021
(OR. en)

6844/1/21
REV 1

CO EUR-PREP 12
POLGEN 36
ECOFIN 224
UEM 49
SOC 123
EMPL 86
COMPET 159
ENV 129
EDUC 77
RECH 90
ENER 66
JAI 246

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Det europæiske semester – sammenfattende rapport 2021

Vedlagt følger til delegationerne formandskabets sammenfattende rapport om de konklusioner, som Rådet har vedtaget om den årlige strategi for bæredygtig vækst 2021 og rapporten om varslingsmekanismen, samt om drøftelserne på forskellige uformelle videokonferencer på ministerplan om det europæiske semester 2021 og genopretnings- og resiliensfaciliteten i første fase af det europæiske semester.

Baggrund

Kommissionen lancerede den 17. september 2020 det europæiske semester 2021 med offentliggørelsen af den årlige strategi for bæredygtig vækst 2021¹, som indeholder strategisk vejledning med henblik på gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Den 18. november vedtog Kommissionen de resterende dokumenter til det europæiske semesters efterårspakke 2021 – "Understøttelse af en bæredygtig og inkluderende genopretning i en situation med stor usikkerhed":

- rapporten om varslingsmekanismen 2021², som udpeger 12 medlemsstater, der skal gøres til genstand for en dybtgående undersøgelse i 2021
- forslaget til en fælles rapport om beskæftigelsen³, som analyserer covid-19-pandemiens indvirkning på den beskæftigelsesmæssige og sociale situation i Europa
- udkastet til henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet⁴ (henstilling om euroområdet), der opfordrer euromedlemsstaterne til at træffe foranstaltninger med henblik på at opnå inklusiv og bæredygtig vækst og styrke konkurrenceevnen. Det indeholder også politisk vejledning vedrørende de prioriteter, som euromedlemsstaterne bør forfølge i deres genopretnings- og resiliensplaner.

Pakken indeholder desuden udtalelser om euromedlemsstaternes udkast til budgetplaner, en meddelelse om den finanspolitiske situation i Rumænien, en rapport om skærpet overvågning vedrørende Grækenland og rapporter om overvågning efter programgennemførelsen vedrørende Cypern, Irland, Portugal og Spanien.

Den årlige strategi for bæredygtig vækst gennemgår de økonomiske udsigter baseret på den økonomiske sommerprognose 2020, som forudser opsving i økonomierne i EU og økonomien i euroområdet i 2021 efter en tilbagegang i 2020. Dette blev efterfølgende bekræftet i Europa-Kommissionens seneste økonomiske prognose, vinterprognosen 2021 fra februar i år. Heri anerkendes det, at de økonomiske udsigter i høj grad afhænger af pandemiens udvikling og af de begrænsninger af den økonomiske aktivitet, der indføres for at inddæmme den, og at politisk støtte på nationalt plan og EU-plan bliver afgørende for genopretningen.

¹ 10887/20.

² 13059/20.

³ 13251/20.

⁴ 13060/20.

Den årlige strategi for bæredygtig vækst indeholder strategisk vejledning vedrørende gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. De nationale genopretnings- og resiliensplaner bliver det vigtigste referencedokument vedrørende medlemsstaternes fremadrettede politiske initiativer. Planerne skal indeholde de nationale reform- og investeringsdagsordener, stemme overens med de relevante landespecifikke udfordringer og prioriteter, der er identificeret inden for rammerne af det europæiske semester, være i overensstemmelse med EU's politiske mål og have fokus på den grønne og den digitale omstilling. De fire dimensioner vedrørende miljømæssig bæredygtighed, produktivitet, retfærdighed og makroøkonomisk stabilitet udgør fortsat de ledende principper for medlemsstaternes genopretnings- og resiliensplaner.

Som i de foregående år vedtog Rådet konklusioner om den årlige strategi for bæredygtig vækst⁵ (den 6. november 2020). Rådet var enig om, at det i lyset af den pludselige og dybe recession, som covid-19-pandemien har forårsaget, var afgørende at beskytte borgerne, deres helbred og deres job. Det understregede, at et velfungerende indre marked er afgørende for at sikre en hurtig genopretning og fair konkurrence og undgå forstyrrelser af de grænseoverskridende værdikæder og den frie bevægelighed for arbejdstagere og varer samt for at forbedre de socioøkonomiske forhold, og understregede, at genopretnings- og resiliensplanerne vil skulle tilpasses de aftalte prioriteter. Det opfordrede derfor medlemsstaterne til at indføre passende forvaltningsordninger med henblik på en effektiv og forsvarlig gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanerne.

Rådet opfordrede på det kraftigste medlemsstaterne til at gennemføre sammenhængende sæt af afgørende reformer og investeringer til håndtering af de nationale strukturelle udfordringer, herunder dem, som er afspejlet i de landespecifikke henstillinger, der er rettet til medlemsstaterne i forbindelse med 2019- og 2020-cyklussen, og til støtte for langsigtet bæredygtig inklusiv vækst og modstandsdygtighed.

Rådet noterede sig, at Kommissionen har til hensigt at erstatte landerapporterne under det europæiske semester i 2021 med analysedokumenter, der indeholder en vurdering af indholdet af genopretnings- og resiliensplanerne, og understregede betydningen af at opretholde horisontale drøftelser i de relevante udvalg, der beskæftiger sig med det europæiske semester.

Ministre understregede også, at det er vigtigt at sikre den multilaterale overvågning i det europæiske semester trods ændringerne i 2021-cyklussen, og opfordrede til snarest muligt at vende tilbage til et fuldt udviklet europæisk semester, herunder forvaltningen af det.

⁵ 12631/20.

I sine konklusioner om rapporten om varslingsmekanismen 2021⁶ (af 25. januar 2021) erkendte Rådet, at en række eksisterende makroøkonomiske ubalancer blev forværret af covid-19-krisen, og at nye risici kan opstå som følge af pandemiens virkninger, navnlig i forbindelse med stigende privat og offentlig gæld. Det bemærkede også, at arbejdsløsheden forventes at stige, selv om støttepolitikker har afbødet virkningen af faldet i aktiviteten, og at faldende arbejdsproduktivitet skønnes at have ført til en stigning i enhedslønomkostningerne i 2020. Endelig opfordrede det til at sikre passende politiske løsninger for at rette op på ubalancer og for at øge produktiviteten og vækspotentialet og fremhævede behovet for en hurtig gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten, herunder genopretnings- og resiliensplanerne.

Den 23. november 2020 vedtog Rådet konklusioner om de beskæftigelsesmæssige og sociale aspekter i den årlige strategi for bæredygtig vækst⁷. Ministrene glædede sig over Unionens økonomiske reaktion, herunder gennem genopretningsinstrumentet Next Generation EU, det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindske af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE) og den øgede fleksibilitet i anvendelsen af samhørighedsmidlerne inden for rammerne af investeringsinitiativet som reaktion på coronavirusset (CRII og CRII+).

Rådet understregede, at det europæiske semester fortsat er et effektivt koordineringsværktøj for at sikre sammenhæng i medlemsstaternes reformdagsordener. Ministrene tog i betragtning, at den europæiske søjle for sociale rettigheder fortsat bør tjene som ledetråd for en opadgående konvergens i retning af bedre arbejds- og levevilkår i Europa og styre koordineringen af beskæftigelses- og socialpolitikker på EU-plan. Principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder bør gennemføres under behørig hensyntagen til de respektive kompetencer, og medlemsstaterne bør gøre brug af den betydelige EU-finansiering, der er til rådighed for de relevante reformer og investeringer, hvorved de socioøkonomiske virkninger af krisen afbødes, genopretningen fremskyndes, og resiliensen styrkes.

⁶ 5605/21.

⁷ 13246/20.

Rådet tilskyndede kraftigt medlemsstaterne til i betragtning af de betydelige beskæftigelsesmæssige og sociale dimensioner af den nuværende krise i deres genopretnings- og resiliensplaner at medtage vigtige reformer og investeringer på områderne arbejdsmarked, socialpolitik, sundhedspleje og uddannelse, idet det understreges, at sådanne reformer og investeringer bør støtte genopretningen, fremme bæredygtig og inklusiv vækst og jobskabelse samt imødegå de relevante udfordringer, der blev konstateret i de landespecifikke henstillinger for 2019 og 2020.

Hvad angår Kommissionen, opfordrede Rådet den kraftigt til i tæt samarbejde med medlemsstaterne at revidere eller udvikle nye beskæftigelses- og socialpolitiske mål for at styre gennemførelsen af principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder på EU- og medlemsstatsplan.

På formandskabets initiativ havde ministrene med ansvar for økonomi og finans, beskæftigelse og sociale anliggender, det indre marked og industri, miljø og forskning tematiske drøftelser om emner vedrørende det europæiske semester i forbindelse med genopretnings- og resiliensplanerne.

På den uformelle videokonference mellem økonomi- og finansministrene den 19. januar 2021 blev de vigtigste elementer og de næste skridt i genopretnings- og resiliensfaciliteten drøftet. Ministrene udvekslede erfaringer med udarbejdelsen af genopretnings- og resiliensplanerne. De fleste indlæg fokuserede på multiplikatoreffekten på økonomien, behovet for at fremrykke tiltag, behovet for at sikre ejerskab over processen, herunder gennem en stærk dialog med arbejdsmarkedets parter, og selvfølgelig planernes centrale mål – grøn omstilling, digital omstilling, social og territorial samhørighed, ligestilling mellem kønnene, uddannelse, styrkelse af sundhedssystemerne, social inklusion og en moderne og digital forvaltning i den offentlige sektor. Formandskabet besluttede at gøre udvekslingen af synspunkter om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten til et tilbagevendende emne på ministrenes møder og samlinger.

På den uformelle videokonference mellem økonomi- og finansministrene den 16. februar 2021 gav formandskabet et overblik over status for genopretnings- og resiliensfaciliteten, og tre medlemsstater fremlagde deres udkast til genopretnings- og resiliensplaner og deres udarbejdelsesproces. Formandskabet noterede sig på den uformelle videokonference mellem økonomi- og finansministrene den 16. marts 2021, at mange medlemsstater allerede befinder sig på et fremskredent niveau i udarbejdelsen af deres planer, og mindede om, at genopretningen i hele Europa vil drage fordel af en hurtig gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Kommissionen så med tilfredshed på de fremskridt, som mange medlemsstater har gjort med genopretnings- og resiliensplanerne siden sidste møde, men understregede samtidig de udestående spørgsmål. Mens der kun bør forelægges fuldt udviklede planer, anførte Kommissionen, at den gerne ser, at planerne forelægges hurtigt, således at der kan tages hensyn til dem i Kommissionens forårsprognose, og forfinansieringen kan udbetales tidligt i andet halvår. Tre medlemsstater fremlagde indholdet af og status for udarbejdelsen af deres genopretnings- og resiliensplaner.

Ministrene med ansvar for det indre marked og industri havde den 25. februar 2021 via videokonference en orienterende debat om "Det europæiske semester – Nationale genopretnings- og resiliensplaner som instrument til levering af resultater vedrørende industripolitiske mål: styrkelse af det indre marked, den dobbelte omstilling og den strategiske autonomi i et åbent EU".

Overordnet set fokuserede ministrene på betydningen af den grønne og den digitale omstilling og på behovet for at gøre EU's økonomi mere resilient, idet flere ministre henviste til betydningen af grænseoverskridende projekter og den rolle, som vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse spiller med hensyn til at forbedre medlemsstaternes koordinering.

Et velfungerende indre marked og fair konkurrence er forudsætninger for, at Europa kan komme stærkere og mere resilient ud af covid-19-krisen. Ministrene understregede betydningen af at sikre den frie udveksling af varer og tjenesteydelser i det indre marked.

Genopretnings- og resiliensfaciliteten blev betragtet som en hidtil uset mulighed for ikke blot at sikre genopretning og resiliens, men også sætte skub i innovationen og reagere på de økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer. Det vil imidlertid ikke være tilstrækkeligt med offentlig finansiering, og der skal mobiliseres private investeringer, hvilket fremhæver den opmærksomhed, der bør rettes mod SMV'er.

Ministrene foreslog at undersøge sårbarheder og EU's afhængighed af tredjelande med hensyn til strategiske varer, tjenesteydelser, teknologier og infrastrukturer og at identificere muligheder for at styrke strategiske globale værdikæder og diversificere eksterne forsyningskilder, idet de understregede behovet for at reducere kritisk afhængighed og styrke EU's strategiske autonomi. På den anden side understregede mange ministre, at EU's økonomi bygger på princippet om åbne markeder og er baseret på multilaterale regler og et solidt netværk af frihandelsaftaler.

Den 26. februar 2021 havde ministrene med ansvar for forskning en orienterende debat via videokonference om genopretnings- og resiliensplanerne i forbindelse med det europæiske forskningsrum med fokus på investeringer og reformer.

Ministrene var enige om, at forskning og innovation skal stå i centrum for den økonomiske genopretning efter krisen, ikke kun for at sætte skub i den økonomiske aktivitet, men også for at fremskynde den grønne og den digitale omstilling og styrke resiliensen i hele systemet. Strukturreformer og intelligente investeringer i forbindelse med genopretnings- og resiliensplanerne og det europæiske forskningsrum kan i høj grad styrke den økonomiske og sociale samhørighed i EU-landene og -regionerne. Desuden vil de bidrage til at tackle de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.

De nationale regeringer skal gribe denne chance for at mobilisere genopretnings- og resiliensfaciliteten med henblik på at øge investeringer i de mest gavnlige aktiver i det europæiske forskningsrum, f.eks. forbedring af rammebetingelserne for forskere, politikker for åben videnskab og paneuropæiske forskningsinfrastrukturer, og for at maksimere synergierne mellem EU-programmer og mellem programmer på EU-plan og nationalt plan.

Genopretnings- og resiliensplanerne kan omfatte en lang række forsknings- og innovationsinvesteringer og -reformer, der kan medvirke til at gøre fremskridt hen imod forsknings- og udviklingsmålene og til at opfylde alle de strategiske mål for det europæiske forskningsrum, som Rådet er nået til enighed om. Disse investeringer og reformer bør bidrage til at gøre de nationale forsknings- og innovationssystemer mere resiliente og bedre rustet til at tackle de udfordringer, der følger af den aktuelle krise.

På den uformelle videokonference mellem beskæftigelses- og socialministrene den 15. marts 2021 blev der på grundlag af en note fra formandskabet holdt en udveksling af synspunkter om beskæftigelses- og socialpolitik i semestret i forbindelse med genopretnings- og resiliensplanerne. Ministrene kom med input til følgende spørgsmål:

1) Hvordan kan reformer og investeringer inden for beskæftigelses- og færdighedspolitikker som led i de nationale genopretnings- og resiliensplaner fremme jobskabelse og -skift af høj kvalitet, navnlig i retning af den grønne og den digitale økonomi (i overensstemmelse med Kommissionens henstilling om en effektiv og aktiv støtte til beskæftigelse og Rådets henstilling om styrkelse af ungdomsgarantien), med henblik på at håndtere overgangen fra nødforanstaltninger til strukturelle ændringer?

2) Hvordan kan det sikres, at socialpolitiske reformer og investeringer, der indgår i de nationale planer, støtter en retfærdig, inklusiv og bæredygtig genopretning, som ikke lader nogen i stikken?

Mange ministre anerkendte, at sociale og beskæftigelsesmæssige aspekter bør stå i centrum for de nationale genopretnings- og resiliensplaner, og gav eksempler på politiske reformer.

Ministrene var enige om, at medlemsstaterne går ind i en overgangsfase fra nødforanstaltninger og midlertidige foranstaltninger til strukturreformer af arbejdsmarkedet og de sociale systemer. Beskæftigelses- og socialpolitikkerne skal stå i centrum for de nationale genopretnings- og resiliensplaner for at sikre en inklusiv, retfærdig og bæredygtig genopretning, der ikke lader nogen i stikken. Mange ministre understregede behovet for at udstyre arbejdstagere og arbejdsløse med de relevante færdigheder, så de kan klare de nye udfordringer på arbejdsmarkedet i lyset af den dobbelte omstilling. Navnlig unge, kvinder og dårligt stillede grupper skal have adgang til målrettet uddannelse for at forbedre deres færdigheder og for at give dem mulighed for at tilpasse sig udviklingen på arbejdsmarkedet eller for at støtte deres overgang til andre grønnere sektorer.

Desuden mindede flere ministre om, at de nationale sociale sikringssystemer skal gøres mere modstandsdygtige: Inklusive og bæredygtige sociale beskyttelsessystemer er afgørende for at sikre tilstrækkelige indkomster og levering af tjenesteydelser, især for dem, der har mest brug for dem. I den forbindelse stræber medlemsstaterne efter at sikre passende adgang til tjenester af høj kvalitet og til en overkommelig pris, herunder uddannelse, sundhedspleje, langtidspleje og boliger til alle.

Ministrene anerkendte, at det europæiske semester fortsat er det vigtigste koordineringsinstrument til gennemførelsen og overvågningen af beskæftigelses- og socialpolitikker. Derfor insisterede de på at bibeholde den grundlæggende rolle, som EPSCO og dets forberedende organer spiller i den fremtidige semesterproces, uden at bringe den sociale dimension af det europæiske semesters cyklus i fare. Mange ministre gjorde navnlig også opmærksom på behovet for meget snart at vende tilbage til en fuldt udviklet semestercyklus.

En yderligere udveksling af synspunkter om det europæiske semester fandt sted på den uformelle videokonference mellem miljøministrene den 18. marts 2021 med fokus på genopretnings- og resiliensplanernes bidrag til den grønne omstilling og det europæiske semesters fremtid set fra et miljømæssigt perspektiv.

Ministrene henledte opmærksomheden på den ekstraordinære karakter af det europæiske semester 2021, der tager sigte på at sikre koordinering med genopretnings- og resiliensfaciliteten, og gentog den enestående mulighed, som det europæiske semester giver for at integrere miljøhensyn i bredere økonomiske politikker og investeringspolitikker. I den forbindelse hilste ministrene den årlige strategi for bæredygtig vækst 2021 velkommen, da den fuldt ud bygger på sidste års vækststrategi, der var baseret på den europæiske grønne pagt og begrebet konkurrencedygtig bæredygtighed.

Der blev vist stor støtte til genopretnings- og resiliensplanernes mål om 37 % til gavn for klima- og biodiversitetsmål og princippet om ikke at gøre væsentlig skade. Nogle delegationer gav imidlertid udtryk for betænkeligheder med hensyn til gennemførelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade og rejste spørgsmål om, hvordan Kommissionen vil vurdere dette og projekternes bidrag til klimamålet på 37 %.

I lyset af de vanskelige valg og de komplekse beslutninger, der ligger forude, blev ministrene enige om, at det europæiske semester fortsat er den bedst mulige mekanisme til at koordinere de økonomiske og sociale politikker, identificere større strukturelle politikudfordringer og overvåge gennemførelsen af reformer, men også til at følge fremskridtene hen imod de relevante verdensmål for bæredygtig udvikling og de overordnede mål i den grønne pagt.

I den forbindelse anerkendte ministrene, at det ikke bør være muligt at anfægte de langsigtede forpligtelser i retning af en mere bæredygtig økonomi, selv om kortsigtet genopretning skal betragtes som en prioritet. Som ministrene har sagt, skal EU sikre, at udnyttelsen af naturen ikke overstiger dens kapacitet til at levere. Det er vigtigt, at fremtidige europæiske semestre bevarer sådanne miljø- og klimaforpligtelser og -mål.

I anerkendelse af det europæiske semesters parlamentariske dimension deltog formandskabet i den fælles debat om det europæiske semester i Europa-Parlamentet (den 10. marts 2021) og arrangerede sammen med Europa-Parlamentet en konference om det europæiske semester og en interparlamentarisk konference om stabilitet, økonomisk samordning og styring i Den Europæiske Union under den europæiske parlamentariske uge (den 22. februar 2021).